

РОЗДІЛ 7. ПРАВИЛА ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМЦІВ, ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА ТА ЗАКОРДОННИХ УКРАЇНЦІВ

7.1. Загальні положення

7.1.1. У даному розділі визначаються особливості організації прийому на навчання іноземних громадян, осіб без громадянства (далі – іноземці) та закордонних українців у Сумському державному університеті (далі – СумДУ).

7.1.2. Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають на території України, особи, яким надано статус біженця та особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України, за винятками, встановленими законодавством. Здобуття вищої освіти зазначеними категоріями осіб за кошти державного бюджету здійснюється в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України.

7.1.3. Прийом на навчання іноземців здійснюється згідно із Законами України "Про вищу освіту", "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства", "Про закордонних українців", "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту", Указом Президента України від 03 червня 1994 року № 271 "Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними областями Республіки Білорусь і адміністративно-територіальними одиницями Республіки Молдова", постановами Кабінету Міністрів України від 26 лютого 1993 року № 136 "Про навчання іноземних громадян в Україні", від 11 вересня 2013 року № 684 "Деякі питання набору для навчання іноземців та осіб без громадянства", наказом Міністерства освіти і науки України від 01 листопада 2013 року № 1541 "Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за № 2004/24536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.08.2017 № 1167).

7.1.4. Іноземці можуть здобувати вищу освіту за кошти фізичних (юридичних) осіб, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавством або угодами між вищими навчальними закладами про міжнародну академічну мобільність.

7.1.5. Прийом іноземців на навчання за рахунок коштів державного бюджету здійснюється в межах квот для іноземців.

Квота для іноземців – визначена частина обсягу місць державного замовлення, яка використовується для прийому вступників з числа:

- іноземців, які прибувають на навчання відповідно до міжнародних договорів України;

- закордонних українців, статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця.

7.1.6. Навчання іноземців здійснюється за акредитованими освітніми програмами (спеціальностями) за формами навчання, передбаченими чинним законодавством України.

7.1.7. Іноземці, яким надаються державні стипендії за міжнародними договорами, загальнодержавними програмами, іншими міжнародними зобов'язаннями України, приймаються на навчання у межах установлених квот для іноземців на підставі направлень Міністерства освіти і науки України.

7.1.8. Іноземці, які прибувають в Україну для участі в програмах академічної мобільності або для здобуття вищої освіти за узгодженими між українським та іноземним вищими навчальними закладами освітніми програмами, приймаються на навчання з урахуванням відповідних договірних зобов'язань СумДУ.

7.1.9. Закордонні українці, які на законних підставах перебувають в Україні, і статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця, при вступі до СумДУ користуються такими самими правами на здобуття освіти, що й громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією України, законами України чи міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

7.1.10. Закордонні українці, статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця, можуть зараховуватись на навчання за державним замовленням у межах установлених квот для іноземців за співбесідою з предметів, передбачених п. 7.5.

7.1.11. Зарахування іноземців на навчання на відповідний рівень вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань з визначених предметів і мови навчання та на підставі академічних прав на продовження навчання, що надаються документом про здобутий рівень освіти в країні його походження, і врахування балів успішності, що дають право на продовження навчання на наступному рівні вищої освіти відповідно до законодавства країни, що видала документ про здобутий ступінь (рівень) освіти.

7.1.12. Іноземці, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра або магістра зараховуються на підставі наказів про зарахування. Накази про зарахування видаються ректором СумДУ на підставі рішення Приймальної комісії. Накази про зарахування на навчання з додатками до них формуються та верифікуються в Єдиній базі

7.2. Вимоги до рівня освіти вступників

7.2.1. На навчання для здобуття ступеня бакалавра, магістра (спеціальність «Медицина») на перший курс приймаються іноземці, які на законних підставах перебувають в Україні та мають іноземні документи про повну загальну середню

освіту. На навчання для здобуття ступеня магістра (за виключенням спеціальності «Медицина») приймаються іноземці, які мають документи про освіту, що відповідає освітньому ступеню бакалавра, освітньо-кваліфікаційному рівню «Спеціаліст».

7.2.2. Зарахування іноземців за навчальними програми підготовчого відділення здійснюється за умови наявності у них повної загальної середньої освіти, отриманої за межами України.

7.3. Строки прийому заяв та документів

7.3.1. Для здобуття ступенів бакалавра, магістра іноземці вступають на навчання двічі на рік: до і на початку академічних семестрів (у терміни до 01 листопада і до 01 березня відповідно).

7.3.2. Для навчання в аспірантурі, докторантурі, клінічній ординатурі іноземці вступають упродовж року.

7.3.3. Для навчання за програмами підготовчого відділення, з вивчення державної мови та/або мови навчання, а також для здобуття післядипломної освіти, підвищення кваліфікації, стажування іноземці вступають упродовж року.

7.3.4. Для навчання за програмами академічної мобільності - відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 іноземці вступають упродовж року.

7.4. Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі

7.4.1. Організація прийому на навчання у СумДУ іноземців покладена на Департамент міжнародної освіти (далі – ДМО) СумДУ.

7.4.2. При зарахуванні на навчання за денною та заочною формами навчання для здобуття ступеня бакалавра, магістра до СумДУ іноземець особисто надає до ДМО заяву у паперовій формі та нижчеперелічені документи:

- а) згоду на збір та обробку персональних даних;
- б) анкету встановленого зразка;
- в) документ (оригінал та його копію) про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ;
- г) додаток (оригінал та його копію) до документа про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ (за наявності);

д) академічну довідку, видану іноземним/українським навчальним закладом (у разі переведення або поновлення на навчання, починаючи з другого курсу, додається академічна довідка);

е) оригінал та копію документа, в якому міститься інформація про зміст навчальної програми за попереднім ступенем (рівнем) вищої освіти, отримані кредити, тривалість навчання та успішність з навчальних дисциплін (у разі

відсутності цієї інформації у додатку до документа про освіту), при вступі для здобуття ступеня магістра або післядипломної освіти, якщо відсутність цієї інформації унеможлиблює здійснити визнання кваліфікації за документом;

є) копію паспортного документа іноземця або документа, що посвідчує особу без громадянства;

ж) поліс медичного страхування, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України;

з) 4 фотокартки розміром 30 x 40 мм;

и) копію посвідчення закордонного українця (за наявності).

Документи, зазначені у підпунктах "в", "г", "д", "е", "є" пп. 7.4.2, мають бути перекладені українською мовою з нотаріальним засвідченням перекладу.

Документи, зазначені у підпунктах "в", "г", "д", "е" пп. 7.4.2, мають бути засвідчені в країні їх видачі у спосіб, який офіційно застосовується в цій країні для такого засвідчення, та легалізовані відповідною закордонною установою України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

7.4.3. Іноземці, які вступають на навчання за дистанційною формою і перебувають у терміни подачі документів за межами України, можуть надати зазначені у пп. 7.4.2 документи через фірму-посередника або надіслати за допомогою електронної пошти у вигляді сканованих копій з подальшим наданням оригіналів. Відповідно вступне випробування може бути проведене у режимі on-line.

7.4.4. Іноземці, які вступають на навчання за програмами академічної мобільності, подають документи, зазначені у пп. 7.4.2 та/або документи, передбачені вимогами міжнародних програм та/або договорів, в рамках яких реалізується академічна мобільність.

7.4.5. Документи про повну загальну середню освіту іноземців, які зараховуються на навчання на перший курс для здобуття ступеня бакалавра, магістра (спеціальність «Медицина») мають містити задовільні оцінки з профільних предметів відповідно до обраного профілю навчання.

7.4.6. Документи про освіту зарахованих (поновлених) на навчання іноземців, видані навчальними закладами інших держав, проходять процедуру визнання в Україні відповідно до законодавства. За результатами процедури визнання СумДУ приймає рішення:

- щодо продовження іноземцем навчання, у разі визнання наданого документа про здобутий освітній рівень, з рівня, що відповідає результатам процедури визнання;
- щодо відрахування іноземця, у разі відмови у визнанні наданого документа про здобутий освітній рівень, у тому числі через його неавтентичність.

Ця вимога не поширюється на документи іноземців, які навчаються за програмами академічної мобільності та стажування, за якими не передбачено присвоєння відповідних кваліфікацій/наукових ступенів.

7.5. Проведення вступних випробувань

7.5.1. При вступі на перший курс для здобуття ступеня бакалавра, магістра (спеціальність «Медицина») іноземці проходять вступні випробування з мови навчання та з предметів, наведених у таблиці:

Спеціальність	Освітня програма	Предмет, з якого проводиться вступне випробування
Освітній ступінь бакалавра		
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій		
035 Філологія	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	Англійська мова
061 Журналістика	Журналістика	Англійська мова
	Реклама і зв'язки з громадськістю	Англійська мова
Навчально-науковий інститут права		
081 Право	Правознавство	Математика
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького		
051 Економіка	Економіка і бізнес	Математика
072 Фінанси, банківська справа та страхування	Фінанси та облік в підприємстві	Математика
073 Менеджмент	Менеджмент	Математика
075 Маркетинг	Маркетинг	Математика
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Математика
281 Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування	Математика
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»		
051 Економіка	Економічна кібернетика	Математика
	Бізнес аналітика	Математика
071 Облік і оподаткування	Облік і аудит	Математика
072 Фінанси, банківська справа та страхування	Державні та місцеві фінанси	Математика
	Банківська справа	Математика
292 Міжнародні економічні відносини	Міжнародний бізнес	Математика
	Зовнішньоекономічні відносини	Математика
Факультет технічних систем та енергоефективних технологій		
101 Екологія	Екологія та охорона навколишнього середовища	Математика
131 Прикладна механіка	Комп'ютерний інжиніринг в механіці	Математика
	Гідравлічні машини, гідроприводи та гідропневмоавтоматика	Математика
	Технології машинобудування	Математика
132 Матеріалознавство	Комп'ютерне моделювання та дизайн матеріалів	Математика
133 Галузеве машинобудування	Металорізальні верстати та системи	Математика
	Комп'ютерна хімічна інженерія	Математика

Спеціальність	Освітня програма	Предмет, з якого проводиться вступне випробування
Освітній ступінь бакалавра		
	Обладнання нафто- та газопереробних виробництв	Математика
142 Енергетичне машинобудування	Холодильні машини і установки	Математика
	Компресори, пневмоагрегати та вакуумна техніка	Математика
144 Теплоенергетика	Енергетичний менеджмент	Математика
183 Технології захисту навколишнього середовища	Технології захисту навколишнього середовища	Математика
Факультет електроніки та інформаційних технологій		
113 Прикладна математика	Прикладна математика	Математика
122 Комп'ютерні науки	Інформатика	Математика
	Інформаційні технології проектування	Математика
	Інформаційно-комунікаційні технології	Математика
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електротехнічні системи електроспоживання	Математика
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Комп'ютеризовані системи управління та робототехніка	Математика
153 Мікро- та наносистемна техніка	Нанотехнології та біомедичні системи	Математика
171 Електроніка	Комп'ютерні технології та наноматеріали в електроніці	Математика
	Комп'ютерні системи та компоненти	Математика
Центр заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання		
061 Журналістика	Журналістика	Математика
081 Право	Правознавство	Математика
051 Економіка	Економіка і бізнес	Математика
071 Облік і оподаткування	Облік і аудит	Математика
072 Фінанси, банківська справа та страхування	Фінанси та облік в підприємстві Державні та місцеві фінанси Банківська справа	Математика
073 Менеджмент	Менеджмент	Математика
075 Маркетинг	Маркетинг	Математика
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Математика
101 Екологія	Екологія та охорона навколишнього середовища	Математика
122 Комп'ютерні науки	Інформатика	Математика
	Інформаційні технології проектування	Математика
131 Прикладна механіка	Гідравлічні машини, гідроприводи та гідропневмоавтоматика	Математика
	Технології машинобудування	Математика

Спеціальність	Освітня програма	Предмет, з якого проводиться вступне випробування
Освітній ступінь бакалавра		
133 Галузеве машинобудування	Металорізальні верстати та системи	Математика
	Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів	Математика
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електротехнічні системи електроспоживання	Математика
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Комп'ютеризовані системи управління та робототехніка	Математика
171 Електроніка	Комп'ютерні системи та компоненти	Математика
	Комп'ютерні технології та наноматеріали в електроніці	Математика
183 Технології захисту навколишнього середовища	Технології захисту навколишнього середовища	Математика
Освітній ступінь магістра на основі повної загальної середньої освіти		
Медичний інститут		
221 Стоматологія	Стоматологія (на основі повної загальної середньої освіти)	Біологія
222 Медицина	Медицина (на основі повної загальної середньої освіти)	Біологія

7.5.2. При вступі для здобуття ступеня магістра (за виключенням спеціальності «Медицина»), іноземці проходять вступне випробування з мови навчання та фахове вступне випробування.

7.5.3. Іноземці, які мають свідоцтво про закінчення підготовчого відділення СумДУ з атестацією з профільного предмету, зараховуються на навчання для здобуття ступеня бакалавра, магістра (спеціальність «Медицина»), без проходження вступних випробувань.

7.5.4. При вступі для здобуття ступеня доктора філософії складається вступне випробування з мови навчання та вступне випробування у формі співбесіди за програмою відповідної освітньо-наукової програми.

7.6. Особливості прийому на навчання до аспірантури, докторантури

7.6.1. При вступі до аспірантури іноземці додатково до документів, зазначених у пп. 7.4.2, подають дослідницьку пропозицію з обраної наукової спеціальності або завірених в установленому порядку за місцем роботи/навчання кандидата список опублікованих наукових праць і винаходів українською або англійською мовою.

7.6.2. Для вступу до докторантури іноземці додатково до документів, зазначених у пп. 7.4.2 цих Правил, подають українською або англійською мовою:

- тематичний план дисертаційної роботи для здобуття наукового ступеня доктора наук;

- копію диплома про присвоєння відповідного наукового ступеня.

7.7. Оформлення запрошень на навчання іноземцям

7.7.1. Рішення щодо видачі запрошення іноземців на навчання приймається приймальною комісією за поданням відбіркової комісії ДМО на підставі поданих до СумДУ у паперовому або у відсканованому вигляді на електронну пошту ДМО info@study.sumdu.edu.ua копій таких документів:

1) паспортного документа іноземця з перекладом на українську мову (за необхідності);

2) документа про попередню освіту з одержаними з навчальних дисциплін оцінками (балами) або академічної довідки з перекладом на українську мову (за необхідності);

3) письмової згоди на обробку персональних даних.

7.7.2. Відбіркова комісія ДМО визначає необхідність проведення співбесіди, за можливості в режимі он-лайн.

7.7.3. Реєстрація оформлених СумДУ запрошень та облік іноземців, які прибули для навчання в Україну, здійснюються згідно з Порядком видачі іноземцям та особам без громадянства запрошень на навчання (стажування) в Україні та їх реєстрації, затвердженим наказом МОН від 1 листопада 2013 року № 1541, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за № 2004/24536 (в редакції наказу МОН від 11.08.2017 року № 1167).